

'Bir yazarı hatırla(t)mak'

İlk baskısı 2009'da yapıldığında çok ses getiren ve Sabahattin Ali'nin bir efsane gibi kulaktan kuşağa dolaşan yaşamına aydınlatıcı bir parantez olarak ortaya çıkan kitap "A'dan Z'ye Sabahattin Ali", genişletilmiş bir baskıyla tekrar okur karşısına çıktı.

ERAY AK

erayak@cumhuriyet.com.tr

Yukarıda gördüğümüz başlık, Sevgül Sönmez'in, kitabı A'dan Z'ye Sabahattin Ali için yazdığı önsözün de başlığı aynı zamanda.

Yine o önsözden: "Okuru bir romanda (Kürk Mantolu Madonna) buluşturmayı başaran ve eserleri bugün çok satan Sabahattin Ali'nin yaşamına duyulan merak arttı. Hakkında biyografik romanlar yazılmaya başlandı. Şiirlerinden bestelenen şarkılar yeniden popüler oldu, öykülerinden sinema uyarlamaları yapıldı. Sabahattin Ali hakkında Türkiye ve dünyada yapılan akademik çalışmaların sayısında da gözle görülür bir artış olurken yazılan tezlerin sayısı arttı."

Sabahattin Ali üzerine yazılan tezlerin ve yapılan araştırmaların sayısındaki artışa rağmen yapılanlar yeterli mi peki?

Hayır.

Sabahattin Ali üzerine yapılacak araştırmalardan öğrenilecek daha çok nokta var...

Bunun en güzel kanıtını Sevgül Sönmez sunuyor yine. İlk baskısı 2009'da yapıldığında çok ses getiren ve Sabahattin Ali'nin bir efsane gibi kulaktan kuşağa dolaşan yaşamına aydınlatıcı bir parantez olarak ortaya çıkan kitap A'dan Z'ye Sabahattin Ali, aradan geçen zamandan sonra, genişletilmiş bir baskıyla tekrar okur karşısına çıktı.

POPÜLERİTE İLE GELEN NİTELİK SORUNU

Sabahattin Ali'nin, bugünün en popüler yazarlarından biri oluşu, kitaplarının sürekli yeni baskılar görmesi, her geçen gün farklı bakışlarla tekrardan yorumlanıp ele

alınması elbette güzel ancak tahmin edilebilecek pek çok sıkıntıyı da beraberinde getiriyor bu durum. Popülerlik, yanında çoğu zaman niteliği getirmiyor, dolayısıyla Sabahattin Ali üzerine yapılan araştırma sayısındaki artışın ya da yapılan yorumların fazlalığı, aslında korkup çekinmemiz gereken bir bilgi kirliliğinin de temelini atıyor. Sosyal medya bu kirliliğin ucunu tutuyor. Derinlemesine araştırmaya dahi gerek yok; küçük bir turda, durumun vahametini anlayabiliriz. Sabahattin Ali ile ilgili yazılan kitapların ise yazarın yaşamının sadece belli yönlerine odaklandığını; bunun da genelde siyasi görüşü olduğunu söylemek mümkün.

Hâl böyleyken özellikle de son dönemde gelen popüleriye ile birlikte bir yol göstericiye ihtiyaç duyuluyor. Sevgül Sönmez'in çalışması, tam da bu noktada kurtarıcı görevi üstleniyor. Doğru-yanlış farkı gözetilmeksizin meydana gelen bilgi

yiğınlarının içinde A'dan Z'ye Sabahattin Ali, hem bir yazar sözlüğü olarak görev yapıyor hem de temel başvuru kaynaklarının arasında başı çekmeye devam ediyor. Kitapta, Sabahattin Ali'ye dair akla takılan hemen tüm sorulara yanıt bulunabileceği gibi yeni sorular üretmek için çalışma sahalarına uzanmak da mümkün...

Yine Sevgül Sönmez'e verelim sözü: "Okumayı kolaylaştıran yeni tasarımıyla sayfa sayısı azalan kitabın bu baskısında, bulduğum yeni belgelerin ve yapılan yeni çalışmaların ışığında Sabahattin Ali hakkında yapılan çalışmaların ve yabancı dillere çevrilen eserlerinin, film, tiyatro ve belgesellerin listesini genişlettim. Sabahattin Ali'ye dair bulduğum yeni belgelerle birlikte, Değirmen'in ve Sırça Köşk'ün toplatılması, Sabahattin Ali adını taşıyan cadde ve sokaklar, Sabahattin Ali büst ve heykelleri, Sabahattin Ali Edebiyat Okulu gibi yeni maddeler ve yeni fotoğraflar ekledim, kimi maddelere de eklemeler yaptım," diyor Sönmez...

Sönmez'in kitaba dair bu küçük notundan çıkarılacaklar var: Edebiyatın canlı bir organizma olarak yaşamın içinde var olmaya devam ettiğini, her an genişleyerek kendine yeni yollar açtığını görüyoruz Sabahattin Ali ile ilgili gerçekleşen bu gelişmelerden sonra. Daha da önemlisi ise, yine yazının başlığına dönerek, bir yazarı hatırlamanın, hatırlatmanın ilk adımı olduğu ve içten bir duyumsayışla gerçekleşen bu eylemin ne denli güzel sonuçlara gebe kalabileceği...

Sevgül Sönmez'in A'dan Z'ye Sabahattin Ali'si, bir yazarı nasıl hatırlayıp hatırlatabileceğimize dair nitelikli bir örnek. ■

Sevgül Sönmez'in kitabı yol gösterici görevi üstleniyor...

A'dan Z'ye Sabahattin Ali / Sevgül Sönmez / Yapı Kredi Yayınları / 384 s.